

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Analýza příjmení v Chrástu (u Plzně): geografické aspekty

Autor práce: Čestmír Kouba

Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Komentář

Práce je po formální stránce vysoce nadprůměrná. Autor má dobrý sloh a umí psát čtivě. Nedopouští se gramatických chyb s výjimkou občas problematické interpunkce. Překlepů je naprosté minimum a práce má velmi vysokou grafickou úroveň. Kvalitu práce v tomto ohledu narušují jen maličkosti: nadpis na konci strany (24), trochu odlišný formát některých citací v textu a problematické legendy u map, např. shodné označení dvou odlišných znaků v legendě na obr. 13 či u obr. 7 neznázornění modrých hranic a nejednoznačná kategorizace hodnot (kam patří např. Laskerova vzdálenost 17,5?). Dále autor zaměňuje pojmy Nizozemsko a Nizozemí (str. 24). Nizozemsko je název státu, Nizozemí je širěji vymezený historický region.

Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy

Ačkoliv je hlavní cíl práce v textu definován poněkud vágně („*Cílem této práce je geografická analýza příjmení v zájmové obci Chrást*“) a výzkumné otázky nejsou jasně řečeny, podařilo se práci ve skutečnosti velice dobře zacílit – za hlavní cíl a přínos práce považuji pečlivé zhodnocení příbuznosti studované obce s ostatními obcemi v republice z hlediska struktury příjmení.

Práce s literaturou

Práce s literaturou je na mimořádně vysoké úrovni, autor dobře využívá značného množství zdrojů. Diskusní část práce je logicky strukturovaná, autor přehledně, jasně, výstižně a přitom přiměřeně stručně shrnuje všechny důležité aspekty studia geografie příjmení. Osobně za nejzajímavější a nejgeografičtější z rešeršní části textu považuji přehled míry izolace vzdáleností v jednotlivých zemích.

Metodika práce

Též metodická část je na úrovni značně přesahující standard bakalářských prací, autor používá

originální metody, s nimiž se v české geografii zatím bohužel nesetkáváme. Tvrdá data autor vhodně doplňuje studiem historické literatury, matrik i jmen na hřbitovech. Autor postupuje velice pečlivě a snaží se vypořádat s jednotlivými metodickými problémy, například závislostí Laskerovy vzdálenosti na velikosti obce – zde by však byl vhodný patrně lehce jiný postup: buď při kategorizaci obcí volit širší kategorie (vzhledem k jejich poměrně úzkému vymezení naměřené koeficienty poněkud kolísají), a nebo se pokusit daný vztah popsat pomocí jednoduché regresní funkce. Dále bych ve druhé fázi posuzování regionálně (a)typických příjmení autorovi doporučoval namísto subjektivnějších postupů zvážit využití metody prostorové autokorelace.

Problematická může být někdy srozumitelnost, zejména u kategorizace chrásteckých příjmení. Např. řekne-li se, že jsou příjmení „nekoncentrovaná v Čechách“, znamená to, že tato příjmení jsou koncentrovaná jinde (tedy na Moravě/Slezsku) a v Čechách se nenacházejí, nebo že se tato příjmení nacházejí téměř výhradně v Čechách, ale nejsou zde již nijak geograficky koncentrovaná? Domnívám se, že by práci prospělo zvolit jednoznačnější a srozumitelnější názvy kategorií, popř. alespoň u každé uvést ilustrativní příklad.

Analytická část práce

Analytická část byla vypracována pečlivě. Výsledky jsou prezentovány přehledně a srozumitelně. Drobnými výjimkami jsou dvě tabulky. Tabulka 8 by měla být lépe popsána: je-li v její hlavičce jakýsi ukazatel F_i , mělo by být i někde napsáno, co tento ukazatel znamená. V tabulce 12 pak není jasné, jak byly vypočteny hodnoty na prvním řádku (*iso by distance*). Dle textu se izolace vzdáleností vypočte jako korelace mezi Laskerovou a geografickou vzdáleností (s. 21, 42), v metodice však postup stanoven není a uvedenému postupu, tj. korelaci, by odpovídaly až další dva řádky tabulky 12.

Závěry práce

Výsledky práce jsou dobře vysvětleny v kapitole „Diskuze“; autor přitom dobře pracoval s literaturou a přínosem je i kritický pohled, s nímž autor k závěrům práce přistupuje.

Celkové zhodnocení práce

Veškeré výtky uvedené v tomto posudku mají jen velice dílčí charakter a nic nemění na skutečnosti, že se jedná o práci kromobyčejně zdařilou, která je silná ve všech svých částech a která by si zasloužila být publikována v odborném časopise. Práci proto rád doporučuji k obhajobě a velmi se těším na další autorovy výzkumné počiny.

Otázky k obhajobě

- 1) Proč byla přechýlená příjmení v práci obvykle uvažována jako samostatná?
- 2) Jak byly vypočteny hodnoty na prvním řádku tabulky 12?

3) Čím si autor vysvětluje takřka shodné výsledky při použití prostorové i dopravní vzdálenosti (s. 42)?

Datum:

29. 5. 2015

Autor posudku:

Jiří Hasman

Podpis: